

مراقب همزیستی با این حیوانات باشیم

امیرمقدم

شیوع تب دنگی و وقوع چند مورد مرگ بر اثر هاری در کشورمان در همین یک ماه گذشته یک بار دیگر زنگ خطر مبارزه جدی با بیماری های مشترک بین انسان و حیوان را به صدا درآورده است. مسئله ای که کلی ضرر جانی و مالی به جوامع وارد و نظام های درمانی را برای کنترل آن ها با چالش های جدی رویه رو کرده است. این جداز هزینه های میلیاردری است که همه ساله صرف کنترل و درمان این بیماری ها می شود. چیزی که اصلا به چشم ما نمی آید. برای همین، هنوز هم در تقویم ملی و جهانی بهداشت، روز و هفته ای را برای اطلاع رسانی درباره این بیماری ها داریم. به ویژه در این سال ها که به علت های مختلفی مانند تنهایی بشر، همزیستی بین انسان و حیوان در شهرهای پیش از گذشته رونق پیدا کرده است.

مهم ترین بیماری های مشترک بین انسان و حیوان

بیماری های پوستی مانند سالک و کالآزار

تب مالت
تب کریمه کنگو
تب دنگی
سیاه زخم
هاری و حیوان گزیدگی
لپتوسپیروزیس
کیست هیداتیک
مشمشه
توکسوپلاسموز
جنون گاوی

بیماری های شایع و بومی استان

تب مالت
تب کریمه کنگو
هاری

۸۳۲ عامل براساس گزارش سازمان جهانی بهداشت، از میان ۱۷۰۹ عامل بیماری را، ۸۳۲ عامل از حیوانات است که به انسان منتقل می شود.

از میان ۱۵۶ بیماری نوپدید شناخته شده در انسان، ۱۱۴ بیماری ۱۱۴ بیماری منشأ ملاحیوانی دارند.

۷۵ درصد حدود ۷۵ درصد از بیماری های نوظهور مانند کرونا منشأ جانوری دارند.

بیش از ۹۰ درصد حیوان گزیدگی هاناشی ازگزش سگ است. **۹۰ درصد**

۶۰ درصد ۶۰ درصد بیماری های عفونی بین انسان و حیوان مشترک است.

حدود ۳۰ درصد افراد به ویژه آن هایی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند، نسبت به حساسیت زهای موجود در پوست، بزاق یا ادرار حیوانات خانگی واکنش نشان می دهند. **۳۰ درصد**

۱۵ تا ۵۰ درصد میزان احتمال عفونت در گازگرفتگی سگ حدود ۱۵ درصد و در گربه تا ۵۰ درصد است.

افراد پرخطر

افراد ای که سیستم ایمنی ضعیفی دارند
کودکان
زنان باردار
بیماران مزمن
بیمارانی با اندام های پیوندی

۱۰ تا ۲۰ مرگ سالانه بین ۱۰ تا ۲۰ مورد مرگ بر اثر هاری در کشورمان اتفاق می افتد.

هر یانزده دقیقه یک نفر در جهان بر اثر بیماری هاری جان خود را از دست می دهد. **۱۵ دقیقه**

۵۰ درصد ۵۰ درصد کشته شدگان بیماری هاری در جهان کودکان هستند.

سالانه ۱.۵ میلیون دُز واکسن هاری وارد ایران می شود، ولی هنوز هم این بیماری در کشورمان قربانی می گیرد. **۱,۵۰۰,۰۰۰ دُز واکسن**

شرایط نگهداری از حیوان در خانه

- تا حد ممکن فضایی جدا برای زندگی حیوان در نظر بگیرید و محل زندگی او را پیوسته تمیز و گندزایی کنید.
- معاینات دوره ای و منظم حیوان را فراموش نکنید. همچنین، از یک پزشک بخواهید او و اعضای خانواده اش را گهگاه معاینه کند تا در صورت بروز هر مشکلی بتواند سریع اقدام کند.
- برای پیشگیری از ابتلا به برخی بیماری ها، حیوان را برای دریافت واکسن به دام پزشکی ببرید.
- برای جلوگیری از پنجه کشیدن حیواناتی مانند گربه، کوتاه کردن مرتب ناخن آن ها را در برنامه های مراقبتی خود بگنجانید.
- از تماس حیوان خانگی با حیوانات ولگرد و بدون صاحب پرهیز کنید.
- مراقب خورد و خوراک حیوان خانگی خود باشید، چون استفاده از مواد غذایی آلوده خطر انتقال بیماری ها را در او زیاد می کند.
- از تماس مستقیم با حیوان یا مواد غذایی او خودداری و هنگام تماس با حیوان از دستکش استفاده کنید.
- در صورت تماس دست با حیوان، غذا یا وسایل او حتما دست ها را با آب و صابون بشوید و با محلول های ضد عفونی کننده یا پالکلی گند زایی کنید.

تله جذابیت

آیا ضعف در برقراری ارتباط با دیگران سبب جذب همزیستی با حیوانات می شود؟

معصومه متین نژاد با اورژانس تماس گرفته می شود و گزارش یک بد حالی داده و بی درنگ نیروهای امدادگر عازم می شوند. با ورود امدادگران به محل، مأموران با یک خانم بد حال و تعدادی سگ روبه رومی شوند. سگ ها تازه وارد ها را مزاحم تشخیص می دهند و بر حسب غریزه ذاتی شان شروع به واق واق کردن می کنند، برای همین امدادگران از خواهر بیمار می خواهند که سگ ها را در اتاقی حبس کند تا آن ها را راحت تر به وضعیت بیمار رسیدگی کنند.

موضوع ساده ای که به ذائقه صاحب خانه خوش نمی آید و همین آغاز یک درگیری لفظی و بعد هم فیزیکی شدید بین او و امدادگران می شود تا جایی که کار به مداخله پلیس می کشد. شکایت امدادگران از بی تفاوتی صاحب خانه نسبت به شرایط اورژانسی بیمار در آن لحظات سخت است که فقط سعی دارد، با چسباندن برچسب بد رفتاری با حیوانات و توهین به آن ها از حقوق سگ هایش دفاع کند. شاید مشابه این اتفاق ساده و تنش پس از آن را زیاد در بین سگ گردان ها در شهر و مردم عادی دیده باشید. افرادی که هرگونه تعرض حتی از نوع کلامی اش را به حیواناتشان بر نمی تابند و طلبکارانه با دیگران برخورد می کنند. رفتاری که به گفته دکتر علی کاظمی، روان شناس، ریشه در اختلالات روانی این افراد دارد و اگر برای آن کاری نشود، به زودی باید شاهد صحنه هایی بدتر از این اتفاقات در جامعه باشیم. موضوعی که ما هم قصد داریم به کمک این روان شناس کمی عمیق تر به آن بپردازیم، به ویژه در این روزها که خبر فوت چند کودک ناشی از گزش سگ، قدری جامعه مان را ملتهب و نگران کرده است.

چرا جذب سگ ها می شویم؟

در بین حیوانات خانگی، سگ ها از جذابیت بیشتری برای ما برخوردارند. این موضوع به ویژگی های رفتاری خاص و جذاب این حیوانات برمی گردد که مشابه انسان است. داشتن اسم های فانتزی، صمیمی بودن، بازی و شوخی کردن، زنگ و باهوش بودن، زیبایی چهره، ادراک قوی و... توجه غیرمشروط و ویژگی دیگری در این حیوانات است که ما را در تله جذابیت خودشان گرفتار می کند، برای نمونه شما نا راحت هستید و گریه می کنید. سگ روی عادت و بدون هیچ انتظاری جعبه دستمال کاغذی را برای شما می آورد و شما جذب این رفتار او می شوید و احتمالا با خودتان می گوید: «از دوروبری هام بهتره. به او نا باید» یا ریگم تا یه کاری انجام بدن، ولی این حیوان بدون انتظار کار خودش رومی کنه.»

چرا ارتباط با سگ راحت تر است؟

روابط انسانی بسیار پیچیده و پرچالش است و توانایی برقراری آن واقعا مهارت می خواهد و نیاز به آموزش و صرف وقت دارد. در حالی که ارتباط برقرار کردن با حیوانی مانند سگ بی قید و شرط و بسیار ساده است. چون نه ما از سگ انتظاری مانند انسان داریم و نه او از ما روابط پیچیده انسانی را می خواهد. برای نمونه توقع اواز مادرحذف نیازهای اولیه اش است و ما را در برابر کم کاری هایمان توبیخ نمی کند و ما هم احساس مسئولیت زیادی نخواهیم داشت. بنا براین طبیعی است که رابطه ساده با سگ را به پیچیدگی های روابط انسانی ترجیح بدهیم.

طرح: غریزه ای که از سگ هاراز

آیا سگ ها با محبت و وفادارند؟

آنچه ما از آن به عنوان وفاداری و محبت بی قید و شرط درباره سگ های می کنیم، در واقع نوعی وابستگی حیوان به مادر قبال غذا و خدماتی است که دریافت می کند. این حیوان هیچ وقت ما را نقد نمی کند، به چالش نمی کشد و قضاوتمان هم نمی کند. در واقع از ما هیچ انتظاری جز دریافت غذا و خدمات ندارد. ما هم هیچ وقت خودمان را مجبور نمی کنیم که با او صادق باشیم و خالصانه و با محبت رفتار کنیم. این کنش و واکنش ساده که از روی عادت و غریزه شکل می گیرد برای خیلی ها معنای وفاداری و محبت را می دهد. در حالی که واقعا یک وابستگی است تا دلبستگی.

چرا باید از سگ ها فاصله بگیریم؟

دلایل بسیاری زیادی را می توان فهرست کرد که عقل حکم می کند از این حیوان فاصله منطقی بگیریم، ولی در بین آن ها چند مورد تأمل برانگیز است.

این موجود به طور ذاتی خطرناک است. با همه مراقبت هایی که از او داریم باز هم منبع بیماری های زیادی است. برای نمونه این حیوان با اینسکه واکسینه می شود، باز هم در معرض خطر هاری است و خیلی راحت می تواند این الودگی را بگیرد و منتقل کند.

سگ حیوانی وحشی است که اهلی شده است، بنابراین همیشه باید انتظار رفتارهایی مانند حمله ناگهانی را از او داشته باشیم. خیلی ها فوبیا (ترس) از سگ را دارند و حمله حیوان حتی اگر جدی نباشد هم، استرس و اضطراب زیادی را به آن ها منتقل می کند.

تله جذابیت و شگفتی های این حیوان به قدری زیاد است که می تواند خیلی راحت جایگزین روابط انسانی شود و بین او و عزیزانش فاصله بیندازد، بنابراین باید فاصله و رابطه مطمئن با او را حفظ کرد.

همزیستی با سگ ها چه آسیب هایی دارد؟

همزیستی با حیوانات به جای انسان آسیب های خانوادگی، اجتماعی و روانی زیادی را بدون آنکه آگاهانه متوجه آن باشیم، برای ما به همراه دارد. اجازه بدید در ادامه چند نمونه آن را با هم مرور کنیم.

